

На основу члана 6. став 5. и члана 10. став 13. Закона о сточарству („Службени гласник РС”, бр. 41/09, 93/12 и 14/16),

Министар пољопривреде, шумарства и водопривреде доноси

ПРАВИЛНИК

о условима у погледу објеката и опреме које морају испуњавати одгајивачке организације и организације са посебним овлашћењима, као и о условима у погледу стручног кадра које морају испуњавати организације са посебним овлашћењима

"Службени гласник РС", број 90 од 20. децембра 2019.

И. УВОДНА ОДРЕДБА

Члан 1.

Овим правилником прописују се услови у погледу објеката и одговарајуће опреме које морају испуњавати одгајивачке организације и организације са посебним овлашћењима, као и о условима у погледу стручног кадра које морају испуњавати организације са посебним овлашћењима.

II. УСЛОВИ У ПОГЛЕДУ ОБЈЕКТА И ОПРЕМЕ КОЈЕ МОРАЈУ ИСПУЊАВАТИ ОДГАЈИВАЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ

Услови у погледу објеката

Члан 2.

Одгајивачка организација мора да има канцеларијски простор за смештај запослених и пријем странака.

Канцеларијски простор из става 1. овог члана мора да има:

- 1) прикључак за електричну мрежу;
- 2) прикључак за интернет комуникацију;
- 3) телефонски прикључак;
- 4) санитарни чвор.

Услови у погледу опреме

Члан 3.

Основна одгајивачка организација мора да испуњава услове у погледу опреме, и то да има:

- 1) најмање једно возило;
- 2) рачунарску опрему;
- 3) опрему за обављање послова у сточарству, и то по врстама домаћих животиња:

(1) за говеда: уређај за утврђивање количине млека (у складу са одгајивачким програмом), канту за мерење количине помуженог млека, уређај за утврђивање квалитета сировог млека до закључења уговора са акредитованом лабораторијом за испитивање квалитета сировог млека, литинов штап за крупну стоку, пантљику за мерење, тетовир клешта,

(2) за овце и козе за производњу млека: уређај за утврђивање количине млека (у складу са одгајивачким програмом), канту за мерење количине помуженог млека, уређај за утврђивање квалитета сировог млека до закључења уговора са акредитованом лабораторијом за испитивање квалитета сировог млека, литинов штап за ситну стоку, пантљику за мерење, тетовир клешта,

(3) за овце за производњу меса: литинов штап за ситну стоку, пантљику за мерење, тетовир клешта, клешта за стављање ушних маркица,

(4) за свиње: тетовир клешта, вагу за утврђивање телесне масе грла,

(5) за копитаре: литинов штап за крупну стоку, пантљику за мерење, опрему за обележавање копитара.

Члан 4.

Регионална одгајивачка организација мора да испуњава услове у погледу опреме, и то да има:

- 1) најмање једно возило;
- 2) рачунарску опрему;
- 3) опрему за обављање послова у сточарству, и то по врстама домаћих животиња:
 - (1) за говеда и за копитаре: литинов штап за крупну стоку, пантљику за мерење,
 - (2) за овце и козе: литинов штап за ситну стоку, пантљику за мерење.

Члан 5.

Главна одгајивачка организација мора да испуњава услове у погледу опреме, и то да има:

- 1) најмање једно возило;
- 2) рачунарску опрему;
- 3) опрему за обављање послова у сточарству, и то по врстама домаћих животиња:
 - (1) за говеда и копитаре: литинов штап за крупну стоку, пантљику за мерење,
 - (2) за овце и козе: литинов штап за ситну стоку, пантљику за мерење,
 - (3) за свиње: апарат за утврђивање меснатости на живим грлима;
- 4) софтвер за вођење матичне евиденције;
- 5) софтвер за процену приплодне вредности по врстама домаћих животиња.

Рачунарска опрема из става 1. тачка 2) овог члана мора да има техничке могућности за праћење свих активности из одгајивачког програма, као и за повезивање с релевантним информационом системом у сточарству, а која је усклађена с међународним информационом стандардима.

III. УСЛОВИ У ПОГЛЕДУ ОБЈЕКТА И ОПРЕМЕ КОЈЕ МОРАЈУ ИСПУЊАВАТИ ОРГАНИЗАЦИЈЕ СА ПОСЕБНИМ ОВЛАШЋЕЊИМА

1) Центар за репродукцију животиња и вештачко осемењавање

Члан 6.

Центар за репродукцију животиња и вештачко осемењавање мора да испуњава услове у погледу објеката и опреме прописане посебним прописом о условима у погледу објеката, опреме и средстава за рад, као и у погледу стручног кадра које мора да испуњава центар за репродукцију животиња и вештачко осемењавање.

2) Тестна станица

Члан 7.

Тестна станица мора да има објекат за смештај квалитетних мушких приплодних грла у којима се изводе испитивања њихових производних особина.

Објекат из става 1. овог члана мора да има боксове за смештај квалитетних мушких приплодних грла.

Члан 8.

Објекат за смештај квалитетних мушких приплодних грла мора да:

- 1) је израђен од чврстог материјала;
- 2) има подове и зидове од водоотпорног материјала, који се може лако очистити и дезинфиковати;
- 3) има природну и вештачку осветљеност;
- 4) има хранилице и појилице за исхрану и напајање квалитетних мушких приплодних грла;
- 5) омогућава једнаке услове за све животиње у тесту – у погледу смештаја и приступа храни и води.

Члан 9.

Тестна станица мора да има одговарајућу опрему која је неопходна за извођење тестова, и то:

- 1) литинов штап;
- 2) пантљику;
- 3) вагу за мерење телесне масе;
- 4) рачунарску опрему којом се обезбеђује чување података најмање пет година од завршетка теста.

3) Лабораторија за испитивање квалитета сировог млека

Члан 10.

Лабораторија за испитивање квалитета сировог млека мора да има објекат са следећим радним просторијама, и то за:

- 1) преузимање и исправно чување узорака;
- 2) смештај уређаја и инструмената за испитивање квалитета сировог млека;
- 3) смештај хемикалија, лабораторијске опреме и посуђа;
- 4) прање и сушење лабораторијског посуђа и опреме;
- 5) обраду резултата и припрему извештаја.

Члан 11.

Просторије из члана 10. овог правилника морају:

- 1) да су изграђене од чврстог материјала;
- 2) да имају подове и зидове од глатких површина и водоотпорног материјала који се може лако чистити и дезинфиковати;
- 3) да имају водовод и канализацију;
- 4) да су прикључене на електричну мрежу.

Члан 12.

Лабораторија за испитивање квалитета сировог млека мора да има следеће мерне уређаје, као и инструменте и другу опрему за узорковање и испитивање квалитета сировог млека, и то:

- 1) инструмент за аутоматску и брзу анализу састава сировог млека и одређивање броја соматских ћелија у сировом млеку;
- 2) возило за транспорт узорака са термоизолационим расхладним уређајем;
- 3) одговарајуће флашице и гајбице за транспорт узорака сировог млека;
- 4) расхладни уређај за чување узорака;
- 5) одговарајућу ситну лабораторијску опрему која је неопходна за анализу сировог млека (микропипете, термометре, магнетску мешалицу и др).

Мерни уређаји из става 1. овог члана морају да испуњавају услове прописане посебним прописом о мерилима.

Члан 13.

Лабораторија за испитивање квалитета сировог млека мора имати писана упутства за спровођење испитивања и за употребу и рад свих мерних уређаја и инструмената који се користе за припрему узорака и испитивање и мора бити акредитована у складу са захтевима стандарда ISO/IEC 17025 за испитивање квалитета сировог млека.

4) Лабораторија за молекуларно-генетске тестове

Члан 14.

Лабораторија за молекуларно-генетске тестове мора да има објекат са следећим радним просторијама, и то за:

- 1) преузимање, припрему и исправно чување узорака;

- 2) смештај уређаја и инструмената за испитивање;
- 3) обраду резултата и припрему извештаја.

Просторије из става 1. овог члана морају да испуњавају услове из члана 11. овог правилника.

Члан 15.

Лабораторија за молекуларно-генетске тестове мора располагати мерним уређајима који су атестирани и имају следљивост до државног еталона, као и инструментима и другом опремом за молекуларно-генетске тестове, као што су:

- 1) системи за хоризонталну електрофорезу (кадице, калупи, чешљеви, исправљачи);
- 2) микрофуга (по потреби и микрофуга са хлађењем);
- 3) центрифуга;
- 4) водено купатило;
- 5) магнетна мешалица;
- 6) PCR апарат;
- 7) вага (прецизна са две децимале);
- 8) вортекс;
- 9) систем за читавање гелова;
- 10) фрижидер;
- 11) замрзивач.

Мерни уређаји из става 1. овог члана морају да испуњавају услове прописане посебним прописом о мерилима.

Члан 16.

Лабораторија за молекуларно генетске-тестове мора имати писана упутства за спровођење испитивања и за употребу и рад свих мерних уређаја и инструмената који се користе за припрему узорака и испитивање.

5) Организација за сакупљање, добијање и пресађивање ембриона

Члан 17.

Организација за сакупљање, добијање и пресађивање ембриона мора да има следеће објекте, и то за:

- 1) узимање и обраду јајних ћелија и ембриона;
- 2) смештај, исхрану и негу квалитетних приплодних женских грла;
- 3) карантин квалитетних приплодних женских грла.

Члан 18.

Објекат за узимање и обраду јајних ћелија и ембриона мора да има следеће просторије, и то:

- 1) лабораторију за обраду јајних ћелија и ембриона;
- 2) простор за чување и отпрему јајних ћелија и ембриона;
- 3) просторију за чување лекова, медицинских средстава, потребних реагенаса и потрошног материјала;
- 4) простор за запослене;
- 5) санитарне просторије;
- 6) остале помоћне објекте који осигуравају ваљано држање приплодних животиња.

Просторије из става 1. овог члана морају да испуњавају услове из члана 11. овог правилника.

Члан 19.

Објекат за смештај, исхрану и негу квалитетних приплодних женских грла и карантин квалитетних приплодних женских грла мора да испуњава услове из члана 8. тач. 1)–4) овог правилника.

Члан 20.

Организација за сакупљање, добијање и пресађивање ембриона мора да има следећу опрему, и то:

- 1) стереомикроскоп;
- 2) грејну плочу за петри шоље;
- 3) апарат за замрзавање ембриона;
- 4) водено купатило;
- 5) стерилизатор за суву стерилизацију;
- 6) катетере за испирање донора и пренос ембриона;
- 7) конусне чаше, шприцеве, игле, петри шоље и сл.

6) Центар за селекцију пчелињих матица

Члан 21.

Центар за селекцију пчелињих матица мора да има одговарајућу природну површину за гајење и праћење родоначелничких линија, смештај одгајивачких друштава и оплодњака.

За потребе пресађивања и манипулацију са пчелињим приплодним материјалом центар за селекцију пчелињих матица мора да има објекат са:

- 1) опремом за пресађивање (изолатор за матицу, одгајивачке рамове, матичне основе, игле за пресађивање);
- 2) рачунарском опремом за електронску обраду података;
- 3) опремом за грејање и овлаживање ваздуха ради одржавања потребних микроклиматских услова.

7) Инкубаторска станица

Члан 22.

Инкубаторска станица мора да има следеће просторије, и то за:

- 1) пријем јаја за насад са комором за фумигацију јаја;
- 2) лежионике (предвалионике);
- 3) изводионике (валионике);
- 4) вађење, класирање и лагеровање изведених пилића;
- 5) прање и дезинфекцију опреме.

Инкубаторска станица која користи тип инкубатора са лежиоником и изводиоником у једном уређају може да има једну просторију за смештај инкубатора.

Члан 23.

Просторије из члана 22. овог правилника међусобно су повезане пролазима у правцу производње (уложено јаје – произведено пиле). Од улаза у просторију за пријем јаја, пролаз води у просторију за лежионике, а из ове просторије у просторију за изводионике која има и улазна врата. Просторија за изводионике повезана је пролазом са просторијом за прање и дезинфекцију опреме.

Просторија за инкубирање мора да има уређаје за грејање који омогућавају одржавање потребне температуре и који испуњавају зоохигијенске услове у погледу чишћења, прања и дезинфекције.

Просторија лежионика има вентилацију која обезбеђује најмање 15, а просторија за изводионике најмање 30 измена ваздуха на сат.

Члан 24.

Инкубаторска станица мора да има уређај за спаљивање или одговарајуће место (јаму) за нешкодљиво уклањање отпадака од инкубирања (љуске од јаја, јаја са угинулим заметком, угинулу живину и др).

Инкубаторска станица у процесу производње користи јаја из контролисаних јата живине.

Члан 25.

Живина произведена у инкубатору пакује се и транспортује у одговарајућој опреми, као што су:

- 1) картонска кутија;
- 2) пластична кутија;
- 3) пластични контејнер опште намене.

Опрема из става 1. тачка 1) овог члана, не враћа се у инкубаторску станицу на поновно коришћење.

Опрема из става 1. тач. 2) и 3) овог члана, после прања и дезинфекције може се поново користити.

Опрема за транспорт мора имати декларацију која садржи: ознаку произвођача живине, његову адресу, врсту, расу и тип, односно назив хибрида живине, њену производну намену и датум производње живине у инкубатору.

Опрема за транспорт једнодневног подмлатка живине мора да буде у складу са врстом живине, дужином транспорта, временским условима и другим чиниоцима који могу да утичу на транспорт.

Живина произведена у инкубатору транспортује се средствима и чува у просторијама у којима је обезбеђен уређај за грејање и вентилацију.

8) Одгајивалиште матица риба, млађи и оплођене икре

Члан 26.

Одгајивалиште матица риба, млађи и оплођене икре мора да има следеће објекте, и то:

- 1) матичњаке по врстама риба;
- 2) вештачко мрешћење риба – мрестилиште (зидани или монтажни објекат);
- 3) растилишта по врстама риба.

Члан 27.

Одгајивалиште матица риба, млађи и оплођене икре мора да има следећу опрему, и то за:

- 1) припрему воде за контролисано упуштање и испуштање воде из објекта;
- 2) спречавање пролаза рибе, рибље млађи и икре у мрестилиште, као и из мрестилишта у реципијент;
- 3) мрест (столови за мрест);
- 4) инкубацију икре (инкубаторе);
- 5) гајење најмлађих узрасних категорија риба (лежнице).

9) Дистрибутивни центар за промет репродуктивног материјала

Члан 28.

Дистрибутивни центар за промет репродуктивног материјала мора да испуњава услове у погледу објеката и опреме прописане посебним прописом о условима у погледу објеката, опреме, средстава за рад и стручног кадра које мора да испуњава центар за складиштење и дистрибуцију семена за вештачко осемењавање.

IV. УСЛОВИ У ПОГЛЕДУ СТРУЧНОГ КАДРА КОЈЕ МОРАЈУ ИСПУЊАВАТИ ОРГАНИЗАЦИЈЕ СА ПОСЕБНИМ ОВЛАШЋЕЊИМА

Члан 29.

Тестна станица може да врши контролу производних способности домаћих животиња, ради спровођења одгајивачког програма и друга тестирања у складу са законом којим се уређује сточарство, ако има у радном односу на неодређено време најмање једно лице које има стечено високо образовање на студијама другог степена (мастер академске студије, специјалистичке академске студије, мастер струковне студије), односно које

је стакло образовање на основним студијама у трајању од најмање четири године из области сточарства или зоотехнике, односно на студијама првог степена (основне академске студије, основне струковне студије, специјалистичке струковне студије), односно на студијама у трајању до три године из области сточарства или зоотехнике.

Члан 30.

Лабораторија за испитивање квалитета сировог млека може да врши испитивање квалитета сировог млека домаћих животиња, ради спровођења одгајивачког програма, ако има:

1) у радном односу на неодређено време најмање једно лице које има стечено високо образовање на студијама другог степена (мастер академске студије, специјалистичке академске студије, мастер струковне студије), односно које је стакло образовање на основним студијама у трајању од најмање четири године из области сточарства или зоотехнике или стечено високо образовање из научне области ветеринарске науке на интегрисаним академским студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама односно на основним студијама у трајању од најмање четири године или специјалистичким студијама на факултету, са најмање две године радног искуства на одговарајућим пословима;

2) у радном односу на неодређено време најмање једно лице које има стечено високо образовање на студијама другог степена (мастер академске студије, специјалистичке академске студије, мастер струковне студије), односно које је стакло образовање на основним студијама у трајању од најмање четири године из области технологије или области хемије, са најмање две године радног искуства на одговарајућим пословима;

3) у радном односу на неодређено време најмање једно лице техничара сточарског смера, ветеринарског или хемијског техничара, оспособљеног за рад на одговарајућим пословима.

Члан 31.

Лабораторија за молекуларно-генетске тестове може да врши молекуларно-генетске тестове, ради спровођења одгајивачког програма, ако има:

1) у радном односу на неодређено време најмање једно лице са научним степеном доктора биолошких наука или биотехничких наука из области сточарства или ветеринарских наука, са најмање две године радног искуства на одговарајућим пословима;

2) у радном односу на неодређено време најмање једно лице – техничара, одговарајућег биотехничког смера, оспособљеног за рад на одговарајућим пословима.

Члан 32.

Организација за сакупљање, добијање и пресађивање ембриона може да врши послове сабирања, добијања и пресађивања ембриона, ради спровођења одгајивачког програма, ако има:

1) у радном односу на неодређено време најмање једно лице које има стечено високо образовање на студијама другог степена (специјалистичке академске студије – контрола репродукције и здравља стада) из области ветеринарства;

2) у радном односу на неодређено време најмање једно лице – ветеринарског техничара, односно пољопривредног техничара сточарског смера.

Члан 33.

Центар за селекцију пчелињих матица може да врши мерења, тестирања, оцењивања особина и контролисану оплодњу матица мајки за потребе селекцијског програма из пчеларства, као и гајење и промет приплодног материјала пчела у складу са одгајивачким програмом, ако има у радном односу на неодређено време најмање једно лице које има стечено високо образовање на студијама другог степена (мастер академске студије, специјалистичке академске студије, мастер струковне студије), односно које је стакло образовање на основним студијама у трајању од најмање четири године из области сточарства или зоотехнике.

Члан 34.

Инкубаторска станица може да врши производњу живине у инкубатору, ради спровођења одгајивачког програма, ако има у радном односу на неодређено време најмање једно лице које има стечено високо образовање на студијама другог степена (мастер академске студије, специјалистичке академске студије, мастер струковне студије), односно које је стакло образовање на основним студијама у трајању од најмање четири године из области сточарства или зоотехнике, односно на студијама првог степена (основне академске студије, основне струковне студије, специјалистичке струковне студије), односно на студијама у трајању до три године из области сточарства или зоотехнике.

Члан 35.

Одгајалиште матица риба, млађи и оплођене икре може да врши гајење и промет приплодног материјала за ову врсту и расу домаћих животиња, ради спровођења одгајивачког програма, ако има у радном односу на неодређено време најмање једно лице које има стечено високо образовање на студијама другог степена (мастер академске студије, специјалистичке академске студије, мастер струковне студије), односно које је стекло образовање на основним студијама у трајању од најмање четири године из области сточарства или зоотехнике, односно на студијама првог степена (основне академске студије, основне струковне студије, специјалистичке струковне студије), односно на студијама у трајању до три године из области сточарства или зоотехнике, односно које има стечено високо образовање на студијама другог степена (мастер академске студије, специјалистичке академске студије, мастер струковне студије), односно које је стекло образовање на основним студијама у трајању од најмање четири године из области биологије.

Члан 36.

Дистрибутивни центар за промет репродуктивног материјала може да врши складиштење и промет семена за вештачко осемењавање домаћих животиња, ради спровођења одгајивачког програма, ако има у радном односу на неодређено време, као одговорно лице, једног дипломираног ветеринара са лиценцом, у складу са законом којим се уређује ветеринарство и у радном односу на неодређено време најмање једно лице које има стечено високо образовање на студијама другог степена (мастер академске студије, специјалистичке академске студије, мастер струковне студије), односно које је стекло образовање на основним студијама у трајању од најмање четири године из области сточарства или зоотехнике.

V. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 37.

Почетком примене овог правилника престаје да важи Правилник о условима у погледу објеката и опреме које морају испуњавати одгајивачке организације и организације са посебним овлашћењима, као и о условима у погледу стручног кадра које морају испуњавати организације са посебним овлашћењима („Службени гласник РС”, бр. 103/09, 104/18 и 4/19).

Члан 38.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а примењује се од 1. јануара 2020. године.

Број 110-00-99/2019-09

У Београду, 3. децембра 2019. године

Министар,

Бранислав Недимовић, с.р.